

VINA 3 – BỒI DƯỠNG HỌC SINH GIỎI TOÁN 7

GIÁO VIÊN: NGUYỄN THÀNH LONG

DẠNG 3: TÌM SỐ NGUYÊN TỐ THỎA MÃN ĐIỀU KIỆN CHO TRƯỚC – ĐÁP ÁN

www.vinastudy.vn

Bài 1: Tìm các số nguyên tố p sao cho:

- $p+3$ là số nguyên tố.
- $p+2, p+10$ đều là các số nguyên tố.
- $p+2, p+8, p+14, p+36$ đều là các số nguyên tố.

Bài giải:

- Vì p là số nguyên tố nên $p+3 > 3$.

Do đó: $p+3$ là số nguyên tố lớn hơn 3 nên $p+3$ là số lẻ.

$p+3$ là số lẻ và 3 là số lẻ nên p phải là số chẵn.

Ta có: số nguyên tố chẵn duy nhất là 2. Vậy $p=2$

- $p+2, p+10$ đều là các số nguyên tố.

+) Với $p=2$ ta được: $p+2=2+2=4$; $p+10=2+10=12$ (không thỏa mãn)

+) Với $p=3$ ta được: $p+2=3+2=5$; $p+10=3+10=13$ (không thỏa mãn)

+) Với $p > 3$. Vì p là số nguyên tố nên p không chia hết cho 3. p chia cho 3 dư 1 hoặc dư 2.

Nếu p chia cho 3 dư 1. Khi đó $p+2$ chia hết cho 3.

Nếu p chia cho 3 dư 2. Khi đó $p+10$ chia hết cho 3.

Vậy $p=3$.

- $p+2, p+8, p+14, p+36$ đều là các số nguyên tố.

+) Với $p=2$. Khi đó ta được: $p+2=2+2=4$ (không là số nguyên tố)

+) Với $p=3$. Khi đó ta được:

$p+2=3+2=5$; $p+8=3+8=11$; $p+14=3+14=17$; $p+36=3+36=39$ (39 không là số nguyên tố)

+) Với $p = 5$. Khi đó ta được:

$$p + 2 = 7; p + 8 = 13; p + 14 = 19; p + 36 = 41 \text{ (thỏa mãn)}$$

+) Với $p > 5$. Vì p là số nguyên tố nên p không chia hết cho 5. p chia 5 dư 1; 2; 3 hoặc 4 hay p có dạng: $5k + 1; 5k + 2; 5k + 3; 5k + 4$.

Nếu p có dạng $5k + 1$. Khi đó: $p + 14 = 5k + 1 + 14 = 5k + 15$ chia hết cho 5 nên không là số nguyên tố.

Nếu p có dạng $5k + 2$. Khi đó: $p + 8 = 5k + 2 + 8 = 5k + 10$ chia hết cho 5 nên không là số nguyên tố.

Nếu p có dạng $5k + 3$. Khi đó: $p + 2 = 5k + 3 + 2 = 5k + 5$ chia hết cho 5 nên không là số nguyên tố.

Nếu p có dạng: $5k + 4$. Khi đó: $p + 36 = 5k + 4 + 36 = 5k + 40$ chia hết cho 5 nên không là số nguyên tố.

Vậy $p = 5$.

Bài 2: Tìm 3 số nguyên tố liên tiếp p, q, r sao cho $(p^2 + q^2 + r^2)$ cũng là số nguyên tố

Bài giải:

Giả sử $p < q < r$ nên $p^2 < q^2 < r^2$

Ta có p, q, r là ba số nguyên tố liên tiếp nên $p \geq 2$.

Do đó: $p^2 > 2$

Suy ra: $(p^2 + q^2 + r^2) > 2$

Mà: $p^2 + q^2 + r^2$ là số nguyên tố nên $p^2 + q^2 + r^2$ là số lẻ.

Tổng ba số p^2, q^2, r^2 là số lẻ nên một trong ba số p^2, q^2, r^2 phải là số chẵn.

Mà $p^2 < q^2 < r^2$ suy ra p^2 là số chẵn $\Rightarrow p = 2$

Vậy 3 số nguyên tố liên tiếp cần tìm là: 2; 3; 5.

Bài 3: Tìm ba số nguyên tố sao cho tích của chúng gấp 5 lần tổng của chúng.

Bài giải:

Gọi ba số nguyên tố cần tìm lần lượt là: m, n, p

Theo bài ra ta có: $m.n.p = 5(m + n + p)$

Vì $5(m + n + p)$ chia hết cho 5.

Nên $m.n.p$ cũng phải chia hết cho 5.

Do đó một trong các số m, n, p phải chia hết cho 5. Mà m, n, p là số nguyên tố nên một trong ba số bằng 5.

Giả sử $m = 5$.

Thay $m = 5$ vào $m.n.p = 5(m + n + p)$ ta được:

$$5.n.p = 5.(5 + n + p)$$

$$\text{Suy ra: } n.p = 5 + n + p$$

$$\Rightarrow np - n - p = 5$$

$$n(p - 1) - (p - 1) = 5 + 1$$

$$(n - 1)(p - 1) = 6$$

$$\text{Do đó: } n - 1 \in U(6) = \{1; 2; 3; 6\}$$

Mà: n là số nguyên tố nên $n = 2$ hoặc $n = 7$

Với $n = 2$ thì $p = 7$

Với $n = 7$ thì $p = 2$

Vậy ba số nguyên tố cần tìm là: 2; 5; 7.

Bài 4: Tìm số nguyên tố n sao cho $(3n - 4); (4n - 5); (5n - 3)$ là số nguyên tố.

Bài giải:

Vì n là số nguyên tố.

+) Với $n = 2$ ta có: $3n - 4 = 3.2 - 4 = 2$ là số nguyên tố.

$4n - 5 = 4.2 - 5 = 3$ là số nguyên tố.

$5n - 3 = 5.2 - 3 = 7$ là số nguyên tố.

Suy ra $n = 2$ (thỏa mãn)

+) Với $n > 2$. Vì n là số nguyên tố nên $n = 2k + 1$

Với $n = 2k + 1$ ta có: $5n - 3 = 5.(2k + 1) - 3 = 10k + 5 - 3 = 10k + 2$ chia hết cho 2 (không là số nguyên tố)

Vậy $n = 2$.

Bài 5: Tìm số nguyên tố p sao cho $p^4 + 2$ cũng là số nguyên tố.

(Đề thi Vòng 2, THPT Chuyên – Đại học Quốc gia Hà Nội, năm học 2007 – 2008)

Bài giải:

Vì p là số nguyên tố.

+) Với $p = 2$ ta được: $p^4 + 2 = 2^4 + 2 = 18$ (không là số nguyên tố)

+) Với $p = 3$ ta được: $p^4 + 2 = 3^4 + 2 = 83$ (thỏa mãn là số nguyên tố)

+) Với $p > 3$. Vì p là số nguyên tố nên p có dạng: $3k + 1$; $3k + 2$

TH1: $p = 3k + 1$ ta được: $p^4 + 2 = (3k + 1)^4 + 2$

Ta thấy: $(3k + 1)^4$ chia 3 dư 1 nên $(3k + 1)^4 + 2$ chia hết cho 3.

Suy ra $p^4 + 2$ chia hết cho 3 (không là số nguyên tố).

TH2: $p = 3k + 2$ ta được: $p^4 + 2 = (3k + 2)^4 + 2$

Ta thấy: $(3k + 2)^4$ chia 3 dư 1 nên $(3k + 2)^4 + 2$ chia hết cho 3.

Suy ra: $p^4 + 2$ chia hết cho 3 (không là số nguyên tố)

Vậy $p = 3$.

Bài 6: Tìm tất cả các số nguyên tố p sao cho p vừa là tổng, vừa là hiệu của hai số nguyên tố.

Bài giải:

Giả sử $p = a + b = c - d$ với a, b, c, d là các số nguyên tố thì $p > 2$.

Khi đó: a và b không cùng lẻ và không cùng chẵn nên phải có một số bằng 2.

Giả sử $b = 2$

Tương tự ta có $d = 2$

$\Rightarrow p = c - 2 = a + 2$.

+) Với $p = 3$ ta có: $a + 2 = 3$

$\Rightarrow a = 1$ (không là số nguyên tố)

+) Với $p = 5 \Rightarrow 5 = c - 2 = a + 2$

Suy ra: $a = 3$; $c = 7$ (thỏa mãn)

+) Với $p > 5$. Vì $p = a + 2 = c - 2$ suy ra: $a = p - 2$; $c = p + 2$ đều là số nguyên tố.

Ta có: $p - 2$; p ; $p + 2$ đều là số nguyên tố.

Vì $p > 5$ nên p có dạng: $3k + 1$; $3k + 2$

TH1: $p = 3k + 1$ thì $p + 2 = 3k + 1 + 2 = 3k + 3$ chia hết cho 3 (Loại)

TH2: $p = 3k + 2$ thì $p - 2 = 3k + 2 - 2 = 3k$ chia hết cho 3 (Loại)

Vậy $p = 5$

VINASTUDY.